

Paweł Szalamacha
Członek Zarządu

Warszawa 2020.09.30

DP-BS-071-43/2020

03980200385177
RPW/26907/2020 P
2020-10-02

Pan
Aleksander Pociąg
Przewodniczący
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Pociągu!

W wykonaniu ustaleń zapadłych na posiedzeniu Komisji w dniu 25 września b.r. przedstawiam następujące wyjaśnienia NBP w sprawie petycji Pana Sylwestra Adamowicza, dotyczącej zmiany art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim:

Jak to zostało powiedziane w trakcie posiedzenia Komisji, Pan Sylwester Adamowicz w 2019 r. prowadził z NBP korespondencję dotyczącą treści Zarządzenia Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 31 sierpnia 1989 r. w sprawie zatrzymywania fałszywych znaków pieniężnych (M.P. poz. 255, z późn. zm.). W ramach tej korespondencji wystąpił on z petycją, w której wnosił o wydanie nowego zarządzenia Prezesa NBP, które zastąpiłoby przywołany akt prawny. W odpowiedzi na tę petycję NBP przedstawił wyjaśnienia wskazujące na przeszkody formalne wynikające z postanowień Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, które uniemożliwiają wykonanie delegacji ustawowej sformułowanej w przywołanym wcześniej art. 35 ust. 3 ustawy o NBP. Zgodnie z tym przepisem „Prezes NBP określa, w drodze zarządzenia, zasady i tryb postępowania przy zatrzymywaniu znaków pieniężnych (podejrzanych co do autentyczności) oraz postępowania z fałszywymi znakami pieniężnymi. Zarządzenie wymaga uzgodnienia z Ministrem Sprawiedliwości i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.”. Materia aktu wykonawczego, który miałby być wydany na podstawie tak skonstruowanej delegacji ustawowej, obejmowałaby problematykę zatrzymywania fałszywych znaków pieniężnych, w tym przede wszystkim kwestie dotyczące sposobu i trybu postępowania z takimi znakami. W konsekwencji na regulację tę w jej istotnej części składałyby się przepisy o charakterze powszechnie obowiązującym. Tymczasem, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, organy Narodowego Banku Polskiego nie zostały upoważnione przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej do wydawania aktów

1/2

prawnych o charakterze powszechnie obowiązującym. W tym stanie rzeczy wydanie zarządzenia Prezesa Narodowego Banku Polskiego na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy o NBP napotyka na niemożliwą do pokonania przeszkodę formalną.

W świetle przedstawionych wyżej wyjaśnień i przekazanych na posiedzeniu Komisji ocen wyrażonych w opinii Biura Analiz Sejmowych, potrzebę nowelizacji art. 35 ust. 3 uznać można za niekontrowersyjną. Przy założeniu, że nowelizacja miałaby polegać na „przeniesieniu” uprawnień do wydania aktu wykonawczego z Prezesa NBP na właściwego ministra, w ocenie NBP delegacja powinna zostać skonstruowana inaczej niż to proponuje autor petycji. Biorąc pod uwagę kompetencje poszczególnych ministrów, wynikające z ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, w ocenie Narodowego Banku Polskiego art. 35 ust. 3 ustawy o NBP powinien upoważniać do wydania rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Prezesa NBP. Minister Sprawiedliwości wydając rozporządzenie powinien mieć na uwadze zapewnienie sprawności i bezpieczeństwa obrotu gotówkowego oraz ochrony słuszych interesów osób, których znaki pieniężne są zatrzymywane.

Zgodnie z ustaleniami dokonаныmi na posiedzeniu Komisji, z uwagi na powyższą propozycję dotyczącą konstrukcji delegacji ustawowej w art. 35 ust. 3 ustawy o NBP, kopie niniejszego pisma kierujemy także do Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz do Ministerstwa Finansów.

z P. Szlamacha
Członek Zarządu
Narodowego Banku Polskiego
Paweł Szlamacha
Paweł Szlamacha

Do wiadomości:

- Ministerstwo Sprawiedliwości
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- Ministerstwo Finansów.